

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1933.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 250 Lei

Pe 6 luni . . . 150 Lei

Pentru străinătate 750 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Jubileul Sf. Părinte

(+) Luna aceasta, în 13 Mai, se împlinesc 25 de ani de când preotul Eugen Pacelli, prin punerea mânilor Papii Benedict XV, în veci de binecuvântată pomenire, primea deplinătatea harului preoției, fiind ridicat la treapta de episcop în Biserica lui Hristos. Momentul acesta va fi sărbătorit, în lungul și latul Pământului, de sutele de milioane cari cinstesc în PIUS XII pe Vicarul Domnului și pe urmașul vârhovnicului Petru.

Se vor aduce în acea „Zi a Papii“, jerfe liturgice la zeci și zeci de mii de altare. Se vor rosti rugăciuni și se vor înregistra, nu atât de oameni, cât mai mult de îngeri, în catastihelile lor tainice, milioane de împărtașanii și de fapte de pietate săvârșite la intențiunea Părintelui obștesc al creștinătății neîmpuținată. Și se va vesti, dela margini la margini de lume, mila fără margini ce a dovedit-o Mântuitorul față de muritori, rânduind ca Biserica sa să fie așezată pe stânca de temelie a lui Bar Iona, pe care l-a numit El însuși Peatră, și a voit să fie cel dintâiu dintr'o serie ce se va sfârși numai când soarele, se va întuneca, și luna nu va mai lumina, și stelele vor cădea.

Noi, Românii Uniți, vom lua parte, cu tot dragul inimii, la acest praznic al uriașei Familii creștine dreptmărturisitoare de pe întreg rotogolul Globului. Mulțumită unei rândueli mai presus de fire a Proniei cerești, de două sute patruzeci și doi de ani, strămoșii noștri, la 1700, intrând în legăturile iubirii cu urmașul Sf. Petru din Cetatea Eternă, ne-am bucurat mereu de lumina adevărului propovăduit de Roma Papală, și am simțit fără încetare binefacerile mânilor ocrotitoare și darnice a Papilor. Fii înțelegători, devotați și iubitori, ne facem și de astă dată datorința față de șezătorul în Sf. Scaun, cu reverință neprefăcută. Pe lângă toată vitregia vremilor. Ba cu atât mai vârtos chiar pentru că vremile sunt rele și tocmai în astfel de vremuri cumplite știm că ne putem răzima pe urmașul de astăzi al Pescarului galilean.

Cătu-i pentru amănuntele prăsnuirii, știm că s'au luat măsurile de cuviință. Foarte în curând vor și fi aduse la cunoștința celor îndatoriiți în primul rând la înfăptuirea lor cât mai deplin, și pe scară cât mai largă. Ochii vlădicilor: protopopii, și mâinile lor drepte: preoții de enorie, nu ne îndoim o clipă că-și vor înțelege rostul și vor fi la înălțime. Cu vorba și cu fapta pilduitoare. Iar obștiile credincioase, ascultând glasul păstorilor, vor fi un gând și o inimă cu ei în acea zi mare și aleasă, care-i Ziua Sf. Părinte. — Cinstind pe actualul Vicar al Domnului, ne cinstim și pe noi înșine. Cum vom și face, fără doar și poate.

Invățăminte ce se impun

Pe marginea unei inadvertențe — Se pregătește o nouă surpriză pentru Academia noastră de teologie

(=). Biserica Blajului n'a fost invitată și n'a putut grai la manifestația națională din 19 Martie. — O mare greșală, fără îndoială. Din punct de vedere național, în primul rând. Credincioșii noștri, de pretutindenea, au rămas nedumeriți și mâhniți; dușmanii de totdeauna au avut un nou prilej de păcătoase răstălmăciri, artă pe care o stăpânesc la perfecție.

Scrisoarea dlui vicepreședinte al Consiliului de miniștri Mihail Antonescu trimisă I. P. S. Sale Valeriu Traian Frențiu și, prin aceasta, Bisericii noastre — scrisoare pe care o publicăm în acest număr — are menirea să repare, în numele guvernului, răul ce s'a făcut. (Atâta cât se poate, firește. Fiindcă oricât de bine reparat, vasul spart nu se mai face nou!).

Dorind sincer a contribui la pacificarea spiritelor, renunțăm la comentarii și socotim chestiunea închisă. — Ar fi însă o nouă greșală a nu trage învățăminte pentru viitor din greșelile trecutului. Cu gândul acesta scriem rândurile ce urmează.

Dela unirea cea mare și până astăzi, toate guvernele țării, fără excepție, au avut pentru Biserica noastră cea mai aleasă prețuire și au recunoscut fără echivoc marile ei vrednicii naționale. (In parantez fie zis: nici n'ar fi putut face altfel. Vorba marelui regretat Iorga, la discuția legii învățământului superior din 1932: „Biserica unită a adus foarte mari servicii cauzei naționale — și oricât am vrea, dar nu putem să desființăm meritele Blajului! Vezi Mon. Of. Nr. 77 din 1932). — Aceasta în teorie, în vorbă și, poate, în sentimente. La fapte însă, era cu totul altceva. Aici eram mereu surprinși de „inadvertențe“ supărătoare, jigniți fără motiv și loviți fără dreptate; pentru ca, mai apoi, să se caute a se îndrepta și repara ce se putea. Totdeauna însă, din aceste neajunsuri, a căror regularitate ciudată semăna teribil a sistem, noi rămâneam cu amărăciunea, neamul cu paguba și guvernul cu ponosul.

Acest paralelism contradictoriu nu poate avea decât o singură explicație: există, în birourile și cercurile dela cârma țării forțe oculte, destul de puternice pentru a zădărnici și a înturna pe dos bunele intențiuni de dreptate ale guvernărilor răspunzători. Nimeni însă nu și-a dat silința să le identifice și să le reducă la tăcere. Poate că ar fi timpul să se porceadă acum la această operă de depistare și limpezire. Totala solidaritate, de care avem nevoie, nu se poate cimentă decât prin totală sinceritate și prin bărbătească francheță!

Aceasta ar putea fi întâia învățătură, de ordin general și principial, care se poate desprinde din necazurile trecutului pentru politica noastră bisericescă de azi. — Urmează imediat obligația elementară de a nu mai săvârși în viitor inadvertențe concrete, care să se încadreze în sistemul vechiu. — Și fiindcă, după informațiile ce avem, se pare că tocmai acum este în pregătire una nouă, deosebit de gravă și ea, ne permitem a atrage din bună vreme asupra ei atențiunea On. Guvern, rugându-l stăruitor s'o prevină și s'o evite dela început, ca să nu mai fie nevoie de îndreptări tardive.

E vorba de situația Academiei noastre de teologie din Blaj în fața reformei generale a învățământului superior ce se proiectează.

De două decenii am cerut mereu înființarea unei facultăți românești de teologie catolică, necesară atât pentru pregătirea superioară a clerului nostru cât și din alte considerațiuni de ordin național, pe care nu le mai repetăm aci. In principiu s'a recunoscut îndreptățirea cererii noastre. Legea Iorga a fixat-o și în text de lege. La faptă însă nu s'a ajuns. Dintr'o pricină destul interesantă: ca să nu se supere Sibiul care, în acest caz, voia și el facultate. In ce ne privea, n'am avut nimic împotriva, ci am susținut și noi această dorință a confrăților. S'au opus însă alții: unii miniștri de finanțe și, se pare, înseși celelalte trei facultăți teologice ortodoxe. Astfel, de dragul unei pretinse egalități de tratament (în fapt „inegalități“, fiindcă Biserica ortodoxă avea și are trei facultăți teologice), am rămas cum am fost, și noi și Sibiul.

In iarnă însă, d. ministru Petrovici, cu prilejul unei vizite oficiale, a făcut promisiune limpede că Academia de teologie din Sibiu își va căpăta în ierarhia învățământului superior locul care i-se cuvine. Ne-am bucurat. Eram siguri că vom fi tratați la fel. Ni s'au dat, de altfel, și asigurări categorice în această privință. Era atât de firesc acest lucru, — ni s'a spus — încât nici nu trebuie să mai stăruim pentru el.

Informațiuni recente ne spun acum cu totul altceva: Promisiunea ministerială ar fi fapt împlinit pentru Sibiu numai, Blajul însă rămâne și pe mai departe în vechea situație. De ce? „Fiindcă ar fi fost prea greu“ să i se facă dreptate.

Ni se pare de necrezut. Cum ar putea fi cu putință această bruscă răsturnare de situații? Și cu ce s'ar putea motiva? Vremile, cu sfâșietoarea tragedie în care ne-au

imbrăncit, au adus doar' noi motive pentru împlinirea vechei noastre cereri și, în cel mai rău caz, impun imperios o perfectă egalitate de tratament față de Sibiu. O abatere atât de fățișă dela această linie a echității nu s'ar putea împăca de loc cu acea înaltă prețuire de care asigură Biserica noastră scrisoarea d. Vicepreședinte al Consiliului de miniștri. Ea n'ar fi decât un nou prilej de mahnire și o nouă amărăciune pentru credincioșii noștri *de pretutindeni*. Și o nouă bucurie pentru dușmani. Iar vremea aceasta de cruciale încercări nu ne îngăduie astfel de lux păcătoș, nici într'o direcție, nici în cealaltă.

Orice ar fi însă — mai e nevoie să se spună? — noi suntem ceea ce am fost și rămânem aceeași suntem. Drumul și locul nostru în viața neamului e prea bine fixat decât să mai poată fi schimbat. Precum nu stă în puterea nimănui să desființeze meritele Blajului, tot așa nu stă nici în puterea Blajului să-și schimbe ființa și simțirea, oricâte inadvertențe ar avea de uitat, oricâte inechități de înfruntat, oricâte umiliri de purtat. Toate sunt valuri trecătoare și, mai curând ori mai târziu, dreptatea va triumfa.

Mai bine ar fi însă ca ea să biruiască de pe acum. Fiindcă orice umilire lasă în suflete scrum de durere; nedreptatea niciodată nu a avut darul de a întări temeliiile Statelor; și fiecare greșală a noastră este o armă periculoasă pe care o dăm potrivnicilor!

Feluri de a cumineca

Viața bisericească, în desfășurarea ei neîncetată, e firesc să pună noi și noi probleme. Și e bine să se dezbate între frați, fie la intruniri sinodale, fie pe calea scrisului. În felul acesta se pot lămurii multe chestii cari, altfel, dau loc la indoeli și pot duce la obiceiuri cari numai bune și de laudă nu pot fi.

„Unirea“, în numărul său 15 din anul acesta, aduce câteva rânduri de-ale păr. *Octavian Fulcea* cu privire la anumite feluri mai noi de a cumineca credincioșii, alții de cum se făcea mai demult exclusiv. Și acum aproape peste tot. Și cum credem și noi că, între împrejurările de azi, e bine să se purceadă și de aci încolo. — Pentru că:

1. „Metoda“ recomandată de cutare ministru al sănătății, cu 5-10 lingurițe la îndemână „pentru a se preveni răspândirea bolilor“, nu ajută la nimic, decât doar în cazul că s'ar ținea la îndemână preotului atâtea lingurițe câți credincioși se împărtășesc. Ceea ce-i o absurditate, când te gândești că la noi se împărtășesc credincioși cu sutele. Și atunci ce și cât se „previne“ cu 5-10 lingurițe?

2. Nu aflăm de bună nici obișnuința de a băga lingurița de cuminecare într'un pahar cu apă după fiecare împărtășanie, afară doar de cazul că ar sta la îndemână tot alt și alt pahar, de fiecare cuminecare. Căci altfel totul nu-i altceva decât: Na-ți-o frintă, că ți-am dres-o. Doar odată ce am înfundat într'un pahar o linguriță molipsită (?) de gura cuiva, apa aceea nici ea nu mai e curată. — Și în loc să dau „sămânță de boală“ (vorba vine) unuia, voi da unei serii întregi. — Și încă ceva: Oare după cuminecarea cuiva, nu rămân, pe linguriță, stropi de vin consacrat, și uneori chiar și de pâine consacrată, fie chiar și particule infinitesimale, pe cari le arunci în paharul cu apă? Cum stăm însă în acest caz cu pietatea față de Preasfântul Trup și Sânge al Domnului?

3. Lingurița-tip, care poate fi introdusă în gura celui ce se cuminecă, și deșertată de sf. împărtășanie așa, cât să nu atingă de fel nici limba, nici cerul gurii celui ce primește Taina Sfântă, e bună. Dar — pentru seminarii teologice și mănăstiri. Ași vrea să văd cine poate învăța *multimile* să se cuminece în felul acesta! Să-i spuie babei Palaghia, ori

moșului Tănase, să steie cu gura căscată și să nu-și apropie buzele câtă vreme mește-rești tu cu lingurița, ș'apoi să vezi la ce o să ajungi!

4. Cuminecarea cu particulele lungărețe, imbibate în Preasfântul Sânge și introduse cu mâna în gura celui ce se apropie de Sf. Masă, e o practică pe care cel ce scrie aceste rânduri o cunoaște de acum zece ani și mai bine dela Sanatorul de Tuberculoși din Geoagiul de jos. Așa se cuminecau călugărițele noastre de acolo. Și s'a mai purces la fel și în alte câteva locuri, după același „tipic de familie“. Care însă nu-i practic decât numai în „familie“ restrinsă. Și-i împreunat cu primejdia profanării Celor Sfinte. Pâinea noastră dospită e sfârmicioasă; nu-i ca „hostia“ latină, și se desprind din ea foarte ușor particulele micuțe, îndată ce atingi și muți dela locul său o bucătică. Asta-i una. — Alta: De câte ori nu se trezește, cel ce se cuminecă în felul acesta, la latini ca și la noi, cu degetele preotului în gură! Cu cât sunt acestea mai „cu gust“ decât lingurița tradițională? — Vorbesc din experiență.

5. Singurul fel de a cumineca credincioșii noștri — cel puțin deocamdată — e cel moștenit din bătrâni. Să fie instruiți cum se cade copiii în școală, și toată lumea în biserică, și totul se poate face mai bine decât în oricare alt fel. Teama de molipsire e mai de grabă o gogoriță a unor ipersensibili, decât realitate. Câte cazuri, reale nu imaginare, de molipsire pe calea cuminecării, s'au înregistrat până acum, deși, har Domnului, practica împărtășaniei după rânduiala răsăriteană e veche cât creștinismul însuși?

6. Admitem altceva: Sunt și preoți bolnavi de „delicați“, cărora nu le place să consume Sf. Specii după cuminecare de mulțimi. Pentru asta este însă alt leac, un harabura în practica împărtășirii credincioșilor.

7. Păr. Fulcea e de părerea că „credincioșii sunt în drept să se pronunțe“. —

FOIȚA „UNIRII“

Lupta cu nelegiuții

- Preotul dreptcredincios și sectarii -

Părerea cam acceptată, că în general sectarii sunt buni, unicul rău fiind că nu merg la biserică, e integral greșită. Problema are un aspect cu mult mai important, și la care poate mulți nu se prea gândesc, *că adevărații mari păcătoși ai satelor sunt sectarii*. Spre acest scop, în mod concret, se va arăta oamenilor că în această parohie sunt două serii de păcătoși: 1. Sectarii. 2. Unii dintre credincioși cari înjură, se îmbată etc. Acestea două serii trebuie să dispară cu totul, căci până atunci binecuvântarea lui Dumnezeu nu va veni peste parohie. Că într'adevăr cei mai mari păcătoși sunt sectarii, se dovedește considerând gravitatea păcatului. Decât, păcatul e cu atât mai mare, cu cât e mai aproape de facultățile spirituale, și cu cât formează opusul unei virtuți absolut fundamentale. În această ordine de idei se poate vorbi despre:

Necredința sectarilor

Sf. Pavel o spune limpede: „Fără de credință nu e cu putință a plăcea lui Dumnezeu“ (Evrei). Acum, sectarii păcătuiesc în privința aceasta într'un mod foarte grav, pentru că nu cred decât ceea ce le place — și

zic că înțeleg — pe când credința e o virtute supranaturală, prin care ținem de adevărat tot ce a descoperit Dumnezeu, nu pentru înțelegerea noastră, ci pentru autoritatea lui Dumnezeu care a descoperit. Așa că nu există păcat mai mare ca necredința; necredința contra atâtor adevăruri descoperite de Dumnezeu, necesare pentru mântuire. Că ei nu cred pentru că nu le convine învățătura Bisericii, se poate, dar nici evreilor nu le-a convenit învățătura despre Eucharistie — cum nu le convine nici sectarilor — și au zis, că greu este acest cuvânt, cine poate să-l asculte. Isus însă nu revine, ci mai mult insistă, pentru că pretindea credința. De altfel o spune Mântuitorul însuși, când îi trimite pe apostoli să predice diferite adevăruri, că celce nu va crede osândise-va, adevărat orice ar face dacă nu va avea credință nu se va putea mântui. Unde e prin urmare credința sectarilor? Isus zice: a) oricine nu se va boteza, nu va intra întru împărăția cerurilor, pe când sectarii nu cred, ci zic: nu *oricine*, ci numai adulții; b) Isus zice: orice veți deslega și lega pe pământ șcl. Sectarii nu cred ci, înfrățindu-se cu fariseii zic, cine poate ierta păcatele decât singur Dumnezeu — Jos cu preoții; c) Isus zice: Eu v'a'n ales pe voi, adevărat dintre ceilalți, să mergeți și să-mi aduceți roadă. Sectarii: nu e adevărat, căci toți suntem preoți; d) Isus: „Celce nu ascultă de Biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș“. Sectarii nu numai că nu ascultă, ci disprețuiesc și pe cei ce ascultă, adevărat se fac mai răi decât păgânii și vameșii;

e) Sectarii nu cred în toate acestea, pentru că — zic ei — că așa scrie la cartea lor. Evreii în același fel n'au crezut în Isus, că doar și Isus era om ca și ei, și deci cartea lor întrecea pe Isus.

Superbia

Necredința e soră cu superbia, după cum credința e soră cu umilința. Al doilea păcat mare și urit lui Dumnezeu e *superbia* păgânilor, a cărei origine o găsim în paradisul pământesc. Nu asculta porunca dată, căci vei fi ca Dumnezeu, a zis șarpele către Eva. Or, ce fac sectarii azi: de ce să asculte de preot, nu asculta, ci dimpotrivă atacă-l, căci astfel vei deveni și tu preot, vei fi și tu ca el. Păcatul acesta e așa de cumplit, încât întunecă mintea, o încăpăținează și nu vrea să accepte decât ceea ce-i convine, pentru a rămânea cu adevărat *superbă*. Mântuitorul a suferit mult din cauza superbiei, pe care a și osândit-o fără cruțare. Așa pe fariseul — colegul de rugăciune a vameșului — l-a umilit pentru că era superb: Doamne mulțumesc-ți că nu sunt ca ceilalți oameni, și ca și acest vameș păcătoș. Și băgați de seamă că tot ce spunea era adevărat, dar fiind superb n'a fost plăcut înaintea lui Isus. Comparați acum atitudinea fariseului față de vameș cu atitudinea sectarilor față de credincioși, și veți auzi pe toate străzile rostindu-se: Doamne, mulțumesc-ți că nu sunt ca ceilalți, în timp ce Isus se desgustă de ei, spunându-le: Tot cel ce se înalță, umiise-va și tot cel ce se umilește înălțase-va. Apoi superbia i-a făcut pe farisei să dispre-

Foarte greșit. Credincioșii au dreptul să se apropie de Ss. Taine. Și chiar să pretindă să li-se deie, întrucât s'arată vrednici de așa ceva. Atât. Biserica e oștire disciplinată, nu îngărmădire de tovarășii și tovarăși, unde toți se pronunță, pentruca nimeni să n'asculte. Ori să ceară tot ce le trăsnește prin cap.

M. Postelnicu

Audiatur et altera pars

Catehetul... gramafon

Am susținut că pentru școlile nedivizate dela sat nu se pot propune distinct cele șapte manuale. Șapte lecții în o oră e egal cu zero, plus surmenarea elevilor și a catehetului. Insuși păr. Brnzeu, în numărul ultim din „Misionarul“, recunoaște.

Să critic performanța manualelor nu mă încumet. Le-am recunoscut de bune, „la nălțime“, acolo unde li-e locul. Am criticat dela începutul întâlnirii mele cu duhul școlilor laice (1926) nebunia vitezii programei analitice. Sportul escesiv, intelectual și fizic.

Instrucția temeinică, din care să odrăsească mlădița nobilă a caracterului, nu se face cu ajutorul vitezei minții și corpului. Un profesor nu-și poate termina în 10 luni miriadele de amănunte ale obiectului său. Măcar e profesor. Dar amărălul de elev e silit să n'ghită tot ce pot și nu pot preda 10 profesori titrați și antrenaji. Ne-am împărțit și subîmpărțit până la volatilizarea totală. O odevărată programă analitică. — Roadele duhului vremii! Trebuie, musai, să sărim peste o sută ani, cel puțin, pentru a ajunge în linia europeană. Și, Români entusiaști și vije-lioși — am sărit peste programă, cum nici noi nu ne așteptam și ne-am pomenit trecuți peste șea, cu capul în noroi. De aceea colegii promoției noastre de-acum 20 de ani, „abiturienții“ de odinioară, sunt mai tari și azi decât „bacalaureații“ tineri dar surmenați de acum. Noi am învățat să compunem, să judecăm cu liniște, comod; școala analitică și laică recitează totul, dar nu pricepe nimic. Noi am avut, de ex., la examenul de maturitate la limba română 40 teze, din care ne puteam co-

bori, încât era necesar, la nuvela celu mai modest prozator; bacalaureații au 4000 „bucăți“ literare, din care nu pot compune o teză.

Non multa sed multum! Și mai spune înțelepciunea veche: Festina lente! — Flacăra mare nu produce jar, nici căldură de durată.

Dece să fiu silit eu, preot la sat, ce mă lupt cu mii de mizerii, să introduc și în școala primară, la cateheză, aceasta scrintea! In o oră să predau 6-7 lecții! Numai de dragul „apostolatului obositor“? Când rod nu e și nu poate fi. Prefer apostolatul mai comod, dar 75% spor la rodnicie!

Înțeleg că așa e „moda“ Dar cum să înțeleg pe cei cari nu vor să n'țeleagă zădărnicia și ridicolul acestei curse!?

În două articole înșirate frumos pe coloane lungi și multe, păr. I. Stoica se luptă disperat cu unii (câți?) cărora: „de fapt suntem aplicați (sic!) a concede că le-a fost hărăzită desvoltarea simțului critic într'o măsură piramidală; că adecă obiecțiunile puse sunt bine întemeiate și atunci cine s'ar mai încumeta să le conteste? Cine? — Citească finea articolului și afle: „E ușor a face (sic!) versuri, când nimic nu ai a spune“. — „Mai ales când se scrie proză“.

Pe coloana a treia scrie: „Satele, cu majoritatea locuitorilor, înoată în același glod strămoșesc, cum bine constată păr. Socaciu“. Deci recunoaște. Dar tot același condeiu (al păr. Stoica) scrie că rezultatul slab, (al celor șapte lecții pe oră?) e răstălmăcire trasă „deabinele“ de păr și nici decum constatare în spirit sacerdotal.

Alta: Rezultatele (bune) ale catehizării (cele 10 puncte!) sunt, traducerea în viață a celor catehizate — precum o cere și Sfinția Sa, care „Sfinția Sa“ (subsemnatu') totuși e arătat drept aderent al

șulască pe toți cei necăjiți și vor fi dorit ca Mântuitorul să fie numai cu ei și să nu steie de vorbă cu păcătoșii, dar Isus nu face cum vreau el. El se duce la Zacheu, stă de vorbă cu Magdalena, iartă pe femeia păcătoasă și în mod sarcastic spune că nu trebuie celor sămătoși — doctor ci celor bolnavi. Păcatul superbiei face pe om să păcătuiască și cu păcatul contra Spiritului Sfânt, despre care Isus spune că nu se va ierta niciodată, și anume pentrucă superbia nu-și va pleca nicicând fruntea, mintea, și nu se va putea pocăi niciodată, și astfel împiedecă lucrarea sf. Spirit până la ultimul moment, pentru care sfârșește cu nepocăința finală. — Superbia i-a orbit pe farisei în așa măsură, încât l-au omorât pe Isus fără nici un scrupul de conștiință. Sectarii de azi, numai să se vorbească, să li-se deie atenție, mințesc, clevetesc, disprețuesc, se țin mari, se laudă cu știința pe care n'o au. Iar dacă o au, pentru felul cum o folosesc le spune sf. Pavel că „știința umflă, îngânfează“ și că dacă ar și avea toată știința, iar dragoste nu au, nimica nu sunt. E și păcatul diavolului, pentrucă el nici nu bea, nici nu mănâncă, nici nu se îmbată, nici nu-i desfrănat, dar fiind *superb*, nu se supune și astfel rămâne ca cel mai mare păcătos, tatăl păcătoșilor. În acest sens păcatul sectarilor — superbia — e mai urit în fața lui Isus, decât toate celelalte păcate ce se comit în lumea întreagă, pentrucă cei obsedați de acest păcat neconținut strigă: Nu voim ca aceasta să domnească peste noi, jos cu el, să fiu eu mai mare.

Fățarnicia

păcat cu totul urit, care l-a desgustat de multe ori pe Mântuitorul: „Fățarnicilor, bine a pro-rocit de voi Isaia, zicând: poporul acesta se apropie de mine cu gura sa și cu buzele sale mă cinstește: dară inima lui departe este de mine“ (Mt. 15, 7, 8). „Fățarnicilor, fața ceriului o știți judeca...“ (Mt. 16, 3), „Căutați și vă păziți de aluatul fariseilor și al saduceilor“ și „am înțeles... să se ferească... de învățătura fariseilor și a saduceilor“ (Mt. 16, 11, 12), „Ce mă ispitiți fățarnicilor“ (Mt. 22, 18), Mântuitorul îi dojenește pentru fățarnicia lor, la Mt. 23—36: „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici că incunjuțați marea și uscatul să faceți un vințic, și dacă se face, îl faceți pe el fiu gheenii mai indoit decât voi.“ — Cine caută să pescuiască între credincioși? Sectarii, să-l ducă la Scriptură, ca și fariseii, dar îl fac fiul gheenii. „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici, că zeciuți isma și mărariul și chiminul, și ați lăsat cele mai grele ale legii, *mi'ostenta și credința*.“ Vedeți, îl osăndește pentru că n'au milă față de păcătoși și pentrucă nu *cred* decât ce le place. „Vai vouă cărturarilor și farisailor fățarnici, că vă asămănați mormânturilor celor spoite, cari din afară se arată frumoase; iară din lăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurăția. Așa și voi, *din afară vă arătați oamenilor drepti, iară dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege*“. Acum, cine sunt azi cari se arată pe toate străzile și se declară mai *drepți decât alții*? Cine deschide geamurile caselor

de rugăciuni ca să-i audă toți cum se roagă? Toți știm: Sectarii.

* * *

Sectarii sunt cei cari au venit să împărștie turma credincioasă. Ei sunt profetii mincinoși, sunt lupi răpitori, nori purtați de vânt, oameni cari veșnic întreabă și niciodată nu se învață.

1. „Căutați să nu vă amăgească pe voi cineva, căci *mulți vor veni în numele meu*, zicând: eu sunt Hristos și pe mulți vor înșela“ (Mt. 24, 5). „Și mulți *proroci mincinoși se vor scula și vor înșela pe mulți*“ (Mt. 24, 11). „Atunci de va zice vouă cineva: iată aici e Hristos, sau iată acolo, să nu credeți, căci se vor scula Hristoși mincinoși, și vor face semne mari și minuni ca să amăgească (de se va putea) și pe cei aleși“ (Mt. 24, 24). Cine sunt aceștia în zilele noastre? Cine zice: noi suntem ai lui Hristos, noi avem legea, veniți cu noi dacă vreți să vă mântuiți? Sectarii, profetii mincinoși ai zilelor noastre. Dar argumentul poate fi redat în cele ce urmează și mai psihologic.

2. „Iară vă rog pe voi fraților, ferțiți-vă de ceice fac desbinări și smintele împotriva învățaturii, pe care o ați învățat, și vă ferțiți de ei. Căci unii ca aceia nu slujesc Domnului nostru Isus Hristos, ci pântecelui său, și prin cuvinte blânde și prin vorbe dulci înșală inimile celor fără de răutate“ (Rom. 16, 18).

Alex. Todea

„conservatorismului sterp și adânc păgubitor“.

Cum conjugă apoi păr. Stoica afirmația cu confrății cari îmi vor dovedi că rezultatele catehetice „s'au produs și se produc mereu“ cu cele 80, 100 perechi concubini din parohiile confrăților? ... Ori e și aceasta o dovadă de „învrednicirea enoriașilor de o educație nouă spre gradul superlativ“? Pe la noi așa rezultate nu se pomenesc. În această privință, de va „pucede păr. Stoica spre răsărit, va afla un înspăimântător zero“.

Melodia ultimei strofe (Păr. Stoica scrie în versuri!) e cea mai delicioasă. Cu morișca și gramafonu. — Apoi dacă Sf. Sa predă șapte lecții la oră, dacă „face“ versuri pe 14 coloane după indicațiile lui Eminescu, „din coadă“, dacă acest efort obositor trebuie să dureze, e natural să se substituie omul cu morișca și gramafonu. Atunci cântecul va dura. Morșișca se va învârti după vânt. Și scârțăitul ei îl vom mai auzi: ceas cu cuc... ruginit. Iar noi cei dela răsărit dormi-vom... secure!

Pr. Ioan Borza

Știri mărunte

„Cultura Creștină“ roagă pe cititori să aibă toată răbdarea și toată înțelegerea pentru întârzierile supărătoare cu care isbutește să apară. Conducătorii ei sunt cei dintâi inristați de acest neajuns, care se datorește exclusiv greutăților tehnice de netrivins cu care luptă tipografia în aceste vremuri excepționale; culegătorii tineri chemați la datoria cea mare pentru țară, apoi de peste două luni lipsa hârtiei. Acum, în sfârșit, avem asigurarea că în câteva zile ne va sosi stocul de hârtie necesar pentru un an întreg, așa că revista își va putea relua apariția, străduindu-se la o regularitate cât mai mare cu puțință în timpuri ca acelea pe cari le trăim.

Audiență solemnă la Vatican. Săptămâna aceasta, Miercuri, Sf. Părinte a primit sărbătorește, în audiență, un grup de 500 de persoane, între cari erau mai multe sute de răniți de războiu. Folosind acest prilej, Vicarul Domnului le-a ținut o minunată cuvântare de învățătură, stăruind asupra indisolubilității căsătoriei ca temelie a vieții familiare și sociale, acum și totdeauna.

Sinod preoțesc. Merită să încreștăm aici activitatea sinodului preoțesc al tractului Iernut, ținut la 16 Aprilie a. c., sub presiunea noului protopop păr. Ioan Roman. Programul începe la ora 8, cu celebrarea sf. Liturghii, după care s'a făcut pomenirea fraților morți. Prelegerea catehetică, cu elevii cl. I și II combinate, a fost ținută de păr. Ioan Cerghizanu din Sălcud. Conferința despre „un caz de conștiință“ a fost pregătită de păr. D. Moldovanu din Lăscud. Sinodul a fost deschis de protopopul tractual printr'o înimoasă cuvântare ocazională, îndemnând preoțimea tractului la apostolat cât mai intens. Atât lecția, cât și conferința, au fost declarate bine reușite. În cadrele sinodului s'a hotărât să se înființeze asociațiile: „Agru“ și „Reuniunea sf. Maria“ în parohiile unde nu există, iar în cele existente să-și intensifice activitatea. În prima jumătate a lunii August din fiecare an, se va face o întrunire a tuturor asociațiilor din tract în Iernut, unde vor face procesiuni împreunate cu împărtășiri spirituale. Se înaintează memorii bine motivate forurilor civile și bisericești pentru aprobarea ținerii târgului pe Vineri, cum a fost înainte, pentru a putea oamenii să meargă Dumineca la Biserică. Discutându-se asupra altor puncte fixate în program, se închide sinodul, mulțumindu-se lui Dumnezeu pentru asistența dată. (Pr. Ion Cerghizan).

Relațiile dintre Vatican și Japonia. Reluând un proiect care datează din 1922, guvernul japonez a stabilit relații diplomatice cu Vaticanul. Primul ministru al Japoniei pe lângă Sf. Scaun, Dl Ken Harada, sosind în Italia pentru a-și lua postul în primire, a declarat că guvernul său intenționează să strângă cele mai calde legături cu Vaticanul. De altfel actualul împărat Hiro Hito, în călătoria pe

care a făcut-o în Europa când era numai prinț moștenitor, și-a arătat simpatia sa față de Vatican, vizitând pe Pius al XI-lea de fericită memorie.

Locale. Dumineca viitoare, a Orbului, va predica în catedrală păr. Vasile Popp, profesor.

— Sâmbătă, 25 Aprilie a. c., în sala Palatului Cultural, cl. VIII a Liceului comercial din Turda a prezentat publicului blăjan piesa „Avram Iancu“ de Gallia Tudor. Incadrată în declamări patriotice și o prezentare din partea directorului aceluși liceu dl Marinca I., reprezentația a stârnit dor de frații rămași sub jug strein și a emoționat prin focul viu cu care tinerii diletanți s'au știut achita. Truda elevilor coboriți la Blaj din orașul, ce zilnic primește pe cei ce trebuie să-și părăsească căminurile, alungați de ură furtunoasă, e vrednică de toată lauda.

Universitatea catolică „Sacro Cuore“ (sf. Inimă) din Milano și-a prăznuit 20 de ani de existență. În fruntea acestei instituții de cultură religioasă și civilă stă păr. Agostino Gemelli, călugăr franciscan, psiholog și filosof de renume mondial, președintele Academiei papale de științe. Universitatea se susține din ofrandele credincioșilor italieni, care an de an jertesc bani grei pentru ea cu ocazia „zilei universitare.“ Așa se face în țările catolice. Noi în schimb nu avem nici o facultate de teologie, decum să ne putem gândi la o universitate de a noastră!

General evadat. Acum se comunică oficios că generalul francez Giraud, căzut în prinoare germană și ținut în lagărul dela Königstein, a isbit să scape din prinoare. În ziua de 21 Aprilie c., se știe că a sosit, sub nume fals, în Elveția. Acolo, îndată ce i-s'a constatat identitatea, a căpătat voie să-și continue călătoria. Pământul Elveției l-a părăsit în ziua de 25 Aprilie c.

Școala Normală română unită de învățare Blaj aduce la cunoștință că examenul de admitere pentru clasa I-a normală se va ține în luna Septembrie 1942.

Reuniunea Femeilor române unite din Blaj anunță onor. membre, că **adunarea generală** se va ține în ziua de 17 Mai 1942, la orele 17 în cancelaria l.c. com. de fete. — **Comitetul.**

România

Judecătoria mixtă, Blaj, sec. c. f. jud. Târn.-Mică

No. 449/1942 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritorea Banca Generală de Credit s. a. pentru suma de 100.000 Lei capital și acces., contra urmăritorilor Secheli Costică și soția Astaluș Lucreția și minorii Secheli Alexandru, Margareta, Lucreția și Mărioara în urma supraofertei făcute de Banca Agrară s. a. dom. în Cluj. În baza §. 27 legea XLI. din 1908, Judecătoria ordonă o nouă licitație asupra imobilelor înscrise în c. f. a comunei Cergăul Mic, din circumscripția judecătorei mixte Blaj, c. f. No. 119 de sub No. de ord. A+6, Nr. top. 740, arător la Braniște de 2 jug. 123 stj. p., în 1/2 parte cu prețul de strigare de 4539 Lei; c. f. 207, de sub Nr. de ord. A+2, Nr. top. 36, Casă de piatră cu 2 încăperi și curte intravilan în întindere de 113 stj. p. Nr. top. 37, grădină în intravilan în întindere de 114 stj. p., Nr. top. 38, grădină în intravilan în întindere de 103 stj. p., No. top. 39, grădină în intravilan în întindere de 103 stj. p. cu prețul de strigare de 20.628 Lei; c. f. No. 284, de sub No. de ord. A+1, No. top. 610, arător III, în Păraună, în întindere de 2 jug. 800 stj. p. porțiunea de 2 1/2 parte din întreg, cu prețul de strigare de 8251 Lei. No. de ord. A+2, No. top. 610/1/1, arător la Păraună, în întindere de 1 jug. 400 stj. p., porțiunea de 1/2 parte din întreg, cu prețul de strigare de 4951 Lei; c. f. No. 291, No. top. 610/2, arător în Păraună, în întindere de 1 jug. 885 stj. p., porțiunea de 1/2 parte din întreg, cu prețul de strigare de 2889 Lei; c. f. Nr. 340 de sub No. de ord. A+3, No. top. 333, rât în vie cu întindere de 152 stj. p., porțiunea de 1/2 din întreg, cu prețul de strigare de 414 Lei, A+4, No. top. 514, vie în vii, în întindere de 55 stj. p., No. top. 515, grădină în vii, porțiunea de 1/2 din întreg, porțiunea de sub B. 6—9, cu prețul de strigare de 826 Lei; A+5, No. top. 551 vie în vii, în întindere de 354 stj. p., No. top. 585, rât în vii în întindere de 320 stj. p., porțiunea de 1/2 parte din întreg, cu prețul de strigare de 1651 Lei; c. f. No. 362, ord., A+1, Competința de pădure din c. f. 318, de 1835/117469 părți, porțiunea de 1/4 parte, cu prețul de strigare de 331 Lei; c. f. No. 404,

ord. 3, No. top. 610/1/1/b/2, arător la Păraună în întindere de 1 jug. 285 stj. p., porțiunea de 1/2, de întreg, cu prețul de strigare de 2889 Lei; c. f. No. 664, de sub No. de ord., A+1, No. top. 718, arător în întindere de 1342 stj. p., porțiunea de 1/2 din întreg, cu prețul de strigare de 2311 Lei; A+2, No. top. 719, arător la Braniște, în întindere de 379 stj. p., porțiunea de 1/2 din întreg, cu prețul de strigare de 589 Lei; c. f. Nr. 481, ord. A+1, competiția de pășune de 8081/805684 părți, cu prețul de strigare de 1981 Lei, ord. A+2, competiția de pășune de 3041/805684 părți, cu prețul de strigare de 1074 Lei, ord. A+3, competiția de pășune de 3040/805684 părți, cu prețul de strigare de 1074 Lei; c. f. No. 517, de sub No. de ord. A+1, No. top. 921, arător, călugăr, Cergăul Mare, în întindere de 11 jug. 185 stj. p., porțiunea de 3/16 din întreg, cu prețul de strigare de 9901 Lei; c. f. No. 539, de sub No. de ord. A+1, No. top. 988, arător, la Cergăul Mare, în întindere de 1 jug. 1176 stj. p. porțiunea de 3/14 din întreg, cu prețul de strigare de 8251 Lei; c. f. No. 540, ord. A+1, No. top. 1232, arător, în întindere de 2 jug. 24 stj. p., porțiunea de 9/28 parte, cu prețul de strigare de 2476 Lei, c. f. N. 541, ord. A+1, No. top. 1233/1, arător Gruindu, în întindere de 4 jug. 90 stj. p., porțiunea de 9/28 parte din întreg, cu prețul de strigare de 4951 lei, c. f. No. 547, ord. A+1, competiția de pădure din c. f. No. 318 de 918/1117469 părți în întregime, cu prețul de strigare de 1210 Lei, c. f. No. 553, ord. A+1, competiția de pășune com. de 12168/805684 părți din c. f. No. 517, cu prețul de strigare de 4510 Lei, c. f. No. 558 de sub N. de ord. A+1, No. top. 212/2 loc de casă, în întindere de 2 jug. 24 stj. p., No. top. 213/2 grădină, întindere de 250 stj. p., No. top. 214/2, grădină în întindere de 306 stj. p. intravilan în întregime, cu prețul de strigare de 11.000 Lei, pentru încasarea creanței de 85.708 Lei capital, interese de 3%, din ziua de 15 Noembrie 1934, spese de proces și de executare fixate în sumă de 1125 Lei.

Pentru ținerea licitațiunii se fixează ziua de 20 Mai 1942, ora 9 a. m., în localul oficial al instanței de c. f. str. Regele Ferdinand No. 2, ușa No. 1. Condițiunile de licitație sunt:

1. Imobilele supuse licitațiunii nu pot fi licitate cu preț mai mic decât cel de strigare.

2. Supraoferta este obligatorie, chiar dacă supraofertantul nu se prezintă la licitație.

3. Dacă la licitație nu se oferă un preț mai mare decât supraoferta, imobilul va fi declarat cumpărat de supraofertant.

4. Cumpărătorul este obligat să plătească suma sele nouii licitațiuni peste prețul de cumpărare în conformitate cu § 27, XLI. 1908.

5. Cei cari voesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în decont de cauție scotite după cursul fixat de § 32, XLI. 1881, ori să-i predea chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație §§ 147, 150, 170, LX. 1881, XLI. 1908.

6. Fiscul, coproprietarii cum și asociații societărilor nicoară a institutelor de credit fonciar nu sunt obligate să depună garanție, ca licitanți. La licitațiile imobilelor grevate cu drept de ipotecă în favoarea licitanților nu sunt datoare să dea garanție societățile de credit, și însoțirile îndreptățite în baza § 10, LX. XXX. din 1889, la emiterea de scrisuri fonciare de dare, cu reședința în țară, capital (președintele) însoțirea centrală de credit fondată în baza legii XXVIII. din 1898. În cazul când licitantul nu depune garanția, licitantul scutit de depunerea garanției este dator ca în opt zile dela primirea somațiunii dată de c. f., să depoziteze judecătorească suma corespunzătoare garanției § 21. XLI. 1908, 15, XV. 1911.

7. Cel care a oferit pentru imobilele licitate un preț mai urcat ca cel de strigare, este dator dacă nu oferă mai mult să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Nesatisfacerea acestei îndatoriri, nu se va ținea seamă de ea și licitantul nu mai poate lua parte la licitație ca licitant și continuă fără amânare. Licitantul scutit de depunerea garanției este dator să depună și să completeze garanția § 25 XLI. 1908.

Blaj, la 28 Februarie 1942.

Judecător: ss. Dr. A. Doroga.

Dir. c. f. ss. Alexiu Balș

Pentru conformitate: V. Cociș, imp.